

חשבונות משותפים - סעיף "היוותרות בחיים"

מבוא

1. סעיף 13א לפקודת הבנקאות, 1941 קובע לעניין "חשבון משותף וכספת משותפת" כדלקמן:

"קיבל תאגיד בנקאי כספים, ניירות ערך או מסמכים סחירים אחרים בחשבון משותף שלגביו הותנה עם התאגיד הבנקאי, כי בפטירת אחד מבעלי החשבון יהיה בעל החשבון הנוטר בחיים, או מי שפועל מכוחו כדין, זכאי להמשיך לעשות פעולות בחשבון האמור, יעמוד התנאי בתקפו, לענין היחסים שבין התאגיד הבנקאי לבין בעלי החשבון גם לאחר הפטירה."

2. סעיף זה בחוק בא לקבוע שתאגידים בנקאיים רשאים להמשיך ולקיים את הוראותיו של בעל חשבון שנוטר בחיים, בלי שיסתכנו בשל תביעות מצדדים אחרים כגון מנהל העזבון או היורש של בעל החשבון שנפטר. בסעיף זה נקבע בפירוש כי הוא חל "לענין היחסים שבין הבנק לבין בעלי החשבון".

3. בציבור נפוצה דעה מוטעית כי תנאי "היוותרות בחיים" שבטופסי חשבון משותף יש בכוחו להעביר נכסים כגון כספים או ניירות ערך, מבעל חשבון משותף שנפטר, לשותף שנוטר בחיים. מבחינה משפטית אין לתנאי "היוותרות בחיים" תוצאה כזאת, ואין בכוחו של התנאי לבדו להעביר נכסים ביום הפטירה, זאת מאחר שההוראות שבטופסי חשבון משותף אינן צוואה.

4. לגבי היחסים בין בעל החשבון הנוטר בחיים לבין היורשים של הנפטר, החוק אינו משנה את הזכויות המהותיות. בדרך כלל, זכאים היורשים של בעל החשבון הנפטר לזכויות בחשבון לאחר פטירת הנפטר; לענין זה לא תהיה כל השפעה לסעיף "היוותרות בחיים" בחשבון משותף על זכויות היורשים. תאגידים בנקאיים רשאים אמנם לאפשר לבעל החשבון הנוטר בחיים למשוך את הכסף או הנכסים, אך בעל החשבון הנוטר בחיים שמשך את הכספים או הנכסים עלול להיתבע להחזירם, או חלק מהם, ליורשים של בעל החשבון הנפטר.

טופס פתיחת חשבון משותף

5. לאור האמור לעיל מתבקשים התאגידים הבנקאיים לכתוב בטופסי פתיחת חשבונות משותפים שהם בשימוש שוטף הבהרה כי סעיף היוותרות בחיים חל רק במישור היחסים שבין התאגיד הבנקאי ולקוחותיו ואינו משנה את יחסי הבעלות בין בעלי החשבון המשותף לבין עצמם או בינם לבין יורשיהם.

* * *

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
27/5/77	חוזר מקורי		686
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	----
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	2	----